

NAŠE DELO

PAPIRNICNA VEVČE

LJUBLJANA, DECEMBER 1981

ŠT. 12, LETO XXI

Brez zapletov nikakor ne gre

Zdaj, ko že držite v rokah in prebirate zadnjo letošnjo številko našega časopisa, je vsakodnevna bitka za oskrbo z osnovnimi surovinami za to leto že končana.

Tudi za to številko »Našega dela« sem se z urednico dogovoril, da napišem potek teh »operacij«, ki so nas vendarle pripeljale — v takšnih prilikah in ob tolikšni uvozni odvisnosti — do skoraj zadovoljive proizvodnje. V šali sem takšno štorijo poimenoval kar »grozljivka«. Saj »divja jaga« za vsakim kamionom celuloze ali cisterno lateksa, kakršni smo bili priče posebej od 8. septembra na-

ru) pri SISEOT le pomalem odprle.

Seveda brez zapletov tudi tokrat ni šlo. Z najvišjega mesta v Narodni banki Slovenije je prišlo sporočilo, da je poračun izvršen, da je torej mogoče prijaviti uvoz; zaletimo se hitro v Ljubljano v vrsto v Narodno banko, pa medtem (po 10 minutah) ponovno pocipljva v Vevčah telefon za istega mesta, češ, da bo novi dekret veljal šele od naslednjega dne zjutraj. No, tudi zjutraj še ni bilo nič. Šele po 6 urah neposrednega postajanja in čakanja na hodnikih Narodne banke in SISEOT smo ob 14.40 dobili prve »požeg-

samične materiale. Poslovne banke namreč niso bile seznanjene s »pogonsko« pripravljeno Narodne banke in SISEOT.

Brez dodatnih žigov in papirjev ne gre

Konec novembra smo bili že v takih škripcih, da smo člani SOZD Slovenija papir napisali vlogo za izdajo soglasja za uvoz, v katerem so obetali izvoziti za dvakrat večjo vrednost, kot bi bila vrednost uvoženega materiala. Očividno so nas že močno omehčali; kar pozabili smo nekaj ta-

bra, zato so naši predstavniki spet stopili na »visoki nivo«.

In glej čudo! Res je sicer, da smo z vlogo terjali dodelitev odtegnjenega 1/3 zneska, pa smo verjetno le dobili »tam zgoraj« dobrega strica, ki je izposloval za članice SOZD dodatno soglasje, tovarni v Krškem pa še bolj izdaten zalogaj, s katerim bodo lahko carinsko »pokrili« vso »prehitro« porabljeno celulozo.

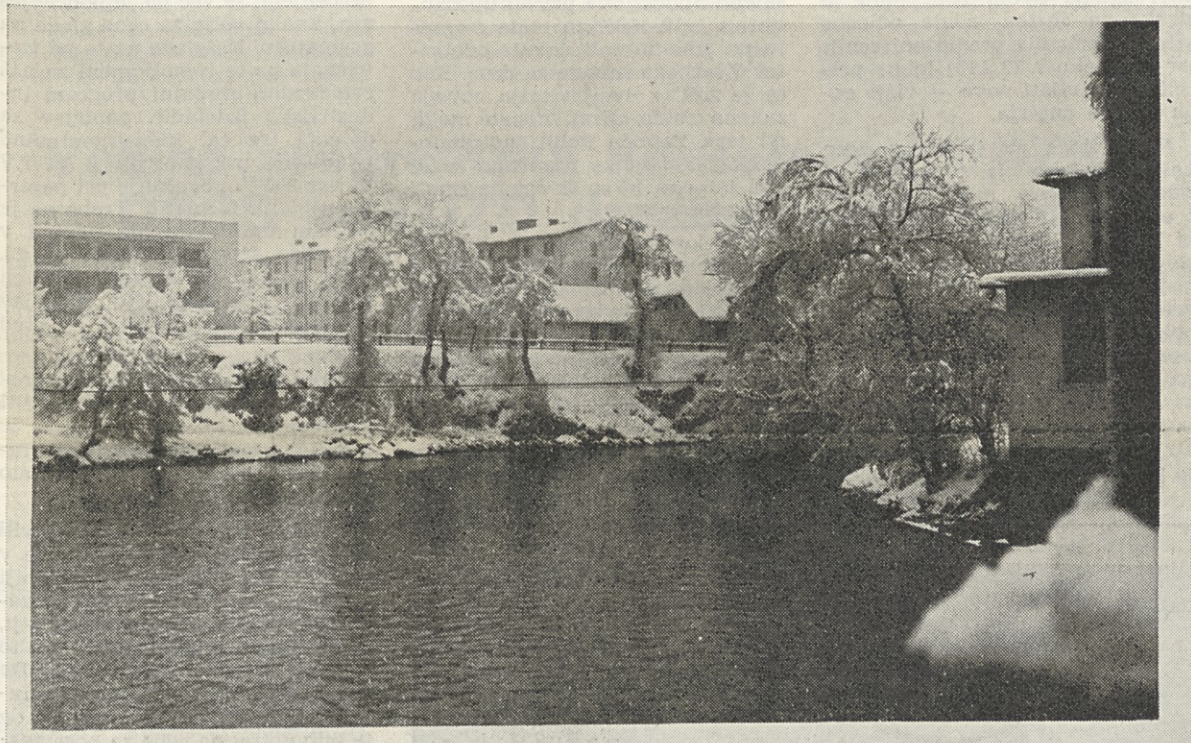
Sestanek, sicer namenjen usklajevanju planov za SISEOT za leto 1982, smo na hitro pretvorili v »festival« za dodelitev soglasja in v takšnem stilu tudi razdelili — zdaj že po »utečenih« ne-kriterijih soglasje do zadnje pare.

Tokrat smo Vevčani še enkrat potolkli rekord v brezžičnem »pretapljanju« soglasja v uvozne prijave za celulozo in druge važne surovine. Naše uvozne prija-

ve so bile v Narodni banki, še predno so se na pristojnem mestu v Narodni banki pojavila originalna soglasja SISEOT in interni razdelilnik SOZD zanj.

Svetovano nam je sicer bilo, da je zadnje, zgoraj omenjeno soglasje, namenjeno prvenstveno za »izpraznitev« carinskega skladišča, kjer tudi nam že od začetka carinskih zapor leži kar lep kup strojne vprege. Odločili smo se pa raje za surovine za izvozno proizvodnjo ob trdnem upanju, da nam jo ob vseh zgodah in nezgodah letošnje oskrbe iz uvoza kakšen škrt od papirnih strojev ne bo prehudo zagodel do takrat, ko bomo pod novo lepšo številko 1982 na osnovi tudi letošnjih izvoznih dosežkov, vendarle lahko dostojno poksrbeli za papirne stroje in delavce ob njih.

Marjan Kopecky

prej, bolj pametnega imena niti ne zasluži.

Vsi smo bili vzhiceni od oktobrskega izvoznega rekorda — 3057 ton in smo si res obetali »boljše« čase, saj si nismo mogli predstavljati, da bi kdo takšnemu izvozniku na tenko rezal »uvozni« kruh. Obenem so se razširile govornice, da bo povečan izvoz in drugačen obračun izvoza storitev prinesel Sloveniji povečane uvozne možnosti.

Pa tudi devize od našega izvoza so kar deževale na naš devizni račun; bilo jih je že za več kot 50.000.000 din. Uvozniki smo skoraj skoprneli od željnega pričakovanja, kdaj se bomo pred kolektivom le »oprani« in navlekli v tovarno dovolj surovin, pomožnih kemikalij, strojne vprege, rezervnih delov, valjev in barv za tapete, skratka vseh materialov, za katere so izdane interne naročilnice med tem že dodobra porumenele. V tem času »brezdelnega« zatišja smo z levo roko odplačali »kazni« za lanskoletno ugodnost, ko smo v zadnjem kvartalu lahko uporabili okrog 24 milijonov dinarjev več za uvoz, kot pa bi nam sicer pripadalo.

Deviz imamo dovolj, vendar...

Izkazalo se je, da smo bili verjetno tačas kar precej naivni. Pred izvršenim poračunom novih uvoznih možnosti za Slovenijo smo doživeli še en zastoj v proizvodnji na PS 5 in nato še na premazu. Potem pa so se »nebeške« duri (v X. nadstropju steklene stolpnice na Bavarskem dvo-

Slovesno poslovali smo se od starega leta

Rekoč: bilo je lépo, glede na to, kar novo nam obeta;

Elana, energije in delovne vneme želimo si vsi,

Čeravno nam marsikdaj prav nič ne diši;

Naj polno bo lepih presenečenj in dobrih idej,

Ob tem pa naši stroji in življenje veselo naj teče naprej!

nane« prijave za celulozo, lateks in optično belilo.

Dogovoriti se je treba znati

Tudi na soboto pred dnevom republike smo ponovno dokazali, kako »dobro« se znamo organizirati tudi, kadar nam voda že krepko teče v grlo. Na ta dan je SISEOT posloval in Narodna banka tudi. Odbor pri SISEOT je bil voljan napisati katero od soglasij za uvoz, Narodna banka bi prijavo tudi potrdila. Glej ga zlomka, poslovna banka, ki nam pa izda potrdilo, da imamo za name-ravani uvoz dovolj deviz na računu, pa ne dela. Vnaprej biano pa takega potrdila ni moč dobiti, saj je treba na obrazec vpisati številko soglasja SISEOT, pa tudi znesek za posamično prijavo zaviš od zneska na soglasju, oziroma razporeditve te vsote za po-

ko okrutnih 65%. Po enem tednu so nam odobrili komaj 2/3 zahtevane vsote.

Tudi pri interni razdelitvi dodeljene vsote smo se tudi v okviru SOZD precej navzeli sejmarske tehnike: soglasje smo si složno razdelili po več kriterijih, nerodno je le-to da so nekatera merila med seboj povsem sprta. Tako smo delili: po ustvarjenem izvozu, po prijavi v vlogi, po surovin-skem položaju v tovarni, po deležu »kolača« iz prejšnje delitve ipd.

Dobri strici delajo tudi za Vevče

Nam dodeljeno soglasje smo hitro »pretopili« v celulozo in druge bistvene repromateriale za izvozne naloge. Takoj smo si izračunali, da s tem uvozom ne pokrijemo redne izvozne proizvodnje dlje kot do 16. ali 17. decem-

V novo obdobje

Zopet se je izteklo leto; listi koledarja 1981 so orumeneli, kot listi, ki odpadejo z vej; in vsako leto poženejo novi.

Ko na pragu novega leta zremo v njegovo globino, ni čas, da bi tarnali za dobrimi starimi časi, ki se pač ne morejo povrniti. Z vsemi silami moramo poskušati, da bomo to, ne izobiljno leto prebrodili tako, da bomo ob letu osorej zadovoljni sami s seboj, s svojim delom in rezultati. Najbrž se bomo še znašli pred dejstvom, ko ne bomo vedeli, ali bomo in koliko bomo lahko obratovali in to kljub temu, da obvladamo vse osnovne pogoje — kadre in opremo — le dotok surovin je nemogoč. S temi dejstvi se pač moramo sprijazniti, saj situacija, tako gospodarska kot politična, v svetu ni nič kaj rožnata in del te smo tudi mi. Čaka nas pospešeno odplačevanje dolgov in še povečan izvoz, čeprav morda včasih v našo lastno škodo.

Prizadevanja v svetu po mirnem reševanju niso vedno uspešna, zato morajo vsa naša prizadevanja iti v smeri, da do konfliktov ne pride.

Jugoslavija je v povojnem obdobju doživela uspešna in tudi krizna obdobja; menjala se je tudi politična situacija; vendar lahko rečemo, da smo kot celota doživljali nenehen razvoj, ogromno zgradili, se veliko učili, menjali strukturo naše družbe iz pretežno kmečke proizvodnje v industrijsko močno državo in danes v svetu nekaj predstavljamo — smo razvita država, ki s svojo revolucionarno prehojeno potjo uživa ugled.

Odnosi, ki so nastali z izgradnjo družbe, ki odloča o razporejanju dohodka, je v medčloveških odnosih doživela velik napredek, saj vsi uživamo socialno gotovost, pravice do dela in iz dela.

Stabilizacija, ki smo si jo zadali, ni fraza, pač pa želja, da se popravi gospodarska situacija, vzpostavimo normalni gospodarski tokovi, da bo delovni proces zopet normalno potekal.

Na nekaterih področjih je naš razvoj šel v preveliko širino in ta odnos moramo popraviti, če hočemo slediti normalnemu razvoju, zlasti v tistih vejah, ki so za naše življenje in delo življenjsko pomembne.

Krizne situacije v tovarni naj v naš vsakodnevni ritem ne vnašajo razpoloženja, ki bi negiralo to, kar smo ustvarili in kar imamo. Prepričani smo, da bo vevška papirnica delovala še naprej v vedno večjem obsegu, saj to je njena tradicija, ki ni iztirila kljub večim kriznim obdobjem njene zgodovine. Kolektiv z visoko razvito delovno zavestjo bo prav gotovo v stanju prebroditi tako leto 1982 kot tudi mnoga bodoča leta, seveda pa moramo v to vsak in vsi vložiti svoje napore.

Srečno in uspešno novo leto vsem delavcem Papirnice Vevče in vsem bralcem »Našega dela«.

Direktor DO Stane Ermenc in uredništvo

Posebno je dolžnost tistih delavcev, ki opravljajo določene zaupane naloge in funkcije v zvezi sindikatov in na področju samoupravljanja, da se redno usposablja

10. decembra je vodil seminarsko predavanje sekretar republiškega odbora sindikata delavcev naše panoge tov. Milan Deisinger

Sindikalne naloge

Priprave za redne občne zборе osnovnih organizacij zveze sindikata in konference OOOZS so v teku. Evidentirani so novi člani in funkcionarji, katerim je bil namenjen sindikalni seminar, ki smo ga v organizaciji Delavske univerze Boris Kidrič in občinskega sindikalnega sveta izvedli 10., 11. in 12. decembra v sejni sobi Papirnice Vevče. Udeleženci — in teh ni bilo malo — so se

seznanili z nalogami aktivistov ZS v letu 1981/82 s posebnim poudarkom na stabilizaciji kot trajni nalogi, s kadrovske politiko v ZS, s socialno politiko in zagotavljanjem socialne varnosti, s programom ljudske obrambe in družbene samozagrade.

Pravica in dolžnost vsakega člana zveze sindikatov je, da se redno usposablja in da je usposobljen zaznavati probleme, ki se

pojavnajo pri razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in jih z učinkovito, dobro organizirano akcijo tudi dobro odpravljati.

Nedvomno bo potrebno tudi za nove delegate v SIS in drugih organih organizirati usposabljanje in izobraževanje, saj je več kot jasno, da je bilo prav zaradi neznanja veliko sej skupščin nesklepčnih.

V. B.

Volilna programska konferenca OOOZKJ DSSS in TOZD družbeni standard

Člani ZKJ smo se 26. 11. 1981 zbrali na volilni programski konferenci, da pregledamo delo v minulnem obdobju ter da se dogovorimo za delo v prihodnje, saj nas čaka mnogo dela. Na konferenci je bilo izvoljeno novo vodstvo, ki bo vodilo našo osnovno organizacijo v prihodnjem mandatu.

Izoljeni so bili:

— za sekretarja tov. Magda Šešek,

— za namestnika sekretarja tov. Miljenko Rigler,

— za člane sekretariata: Mari Trtnik, Rudi Smrekar in Ostoja Mataruga.

V razpravah je bilo ugotovljeno, da je v preteklem obdobju ZK v naši delovni organizaciji delala preveč razdrobljeno; premalo je bilo povezanih akcij z ostalimi osnovnimi organizacijami ZK ter družbenopolitičnimi organizacijami; predvsem s sindikatom. Posledica tega so bile pogoste dezinformacije pri delavcih. Zato smo si v programskih usmeritvah za prihodnje obdobje zastavili za cilj predvsem izboljšanje medsebojnih odnosov. Premalo se tudi čuti vpliv ZK v kadrovske politiki, predvsem pri kadrovanju na

vodstvene in vodilne delovne naloge. Zato je bilo v sklepih poudarjeno, da je takoj treba pričeti s krepitvijo sodelovanja z IO OOOZS ter na ta način uveljaviti večji vpliv ZK na vseh področjih samoupravnega delovanja. Tudi v pogledu idejnopolitičnega izobraževanja bo treba v prihodnje več storiti. Kolikor za to ne bo v naši organizaciji ustreznega člana, bomo poskušali pridobiti ustreznega zunanje sodelavca za izvedbo krajših idejnopolitičnih seminarjev. V prihodnje bomo morali več storiti na področju kadrovanja v ZK, saj že dalj časa ugotavljamo, da to ne poteka, kot bi moralo. Individualne kampanjske akcije niso dale zaželenih rezultatov, saj ugotavljamo, da je še več takih članov kolektiva, ki bi nedvomno morali postati člani ZK. Ob tem vprašanju tudi ne moremo mimo dejstva, da mladinska organizacija v naši DO nikakor ne more zaživeti. Ustanovljen je bil zato iniciativni odbor za ponovno oživitve dela mladinske organizacije. Iz naše organizacije je bil vanj delegiran tov. Srečko Andrič, ki ima precej izkušenj pri delu z mladino.

Na konferenci smo se tudi dotaknili trenutne kritične gospo-

darske situacije v naši DO. Ugotovili smo, da je še precej področij, na katerih bi komunisti lahko dali svoj prispevek za izboljšanje gospodarskega stanja, ker niso samo zunanji dejavniki tisti, ki pogojujejo uspešnost gospodarjenja. Zato smo člani ZK dolžni, da delavce sproti obveščamo o gospodarskem stanju, o stanju s preskrbljenostjo s surovinami, z možnostjo obratovanja oziroma zastoji v proizvodnji in drugim.

Člani ZK smo se tudi zavezali, da bomo tvorno sodelovali v pripravah na 9. kongres ZKS ter 11. kongres ZKJ.

Miljenko

Te nesrečne surovine

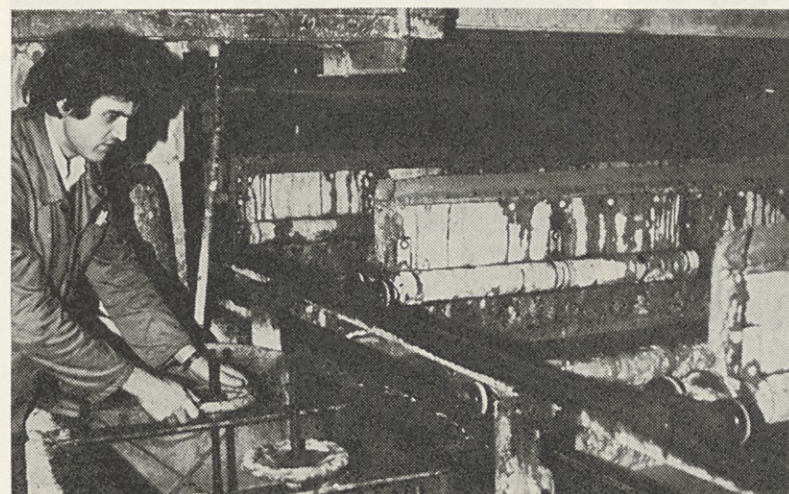
Morda pa se je surovinska situacija zaostri v tovarni tudi zato, ker je bila v začetku meseca novembra v TOZD Tehnični papir, ki je lovila plan zaradi oktobrskega rezultata, nadpoprečna, saj je bilo na dan izdelano po 113 ton papirja in to vseh prvih 12 dni novembra. To je kar precej nad letnim poprečjem in nad proizvodnim planom. Malo slabša je bila situacija drugo polovico meseca zaradi programa, ki pa je tudi posledica surovinskih možnosti. Glede na težave okoli surovin je proizvodnja 2668 ton papirja za TOZD Tehnični papir v mesecu

novembru, ko smo za praznične dni stroje ustavili, kar lepa.

Ker je peti papirni stroj bolj požrešen, je zanj zmanjkalo hrane in je zaradi lakote utihnil že 26. novembra, tri dni pred praznično ustanovitvijo. Kljub temu je bila bruto proizvodnja v TOZD Grafični papir novembra 3601,5 ton.

Ti rezultati so nedvomno plod prizadevanj tako programskega centra kot vodstva proizvodnje. V takšnih pogojih lahko dokaj dobro delajo le izredno sposobni strokovni kadri.

V. B.

Ob surovinski krizi je še bolj pomembno, kako delujejo prečiščevalne naprave. Za te so odgovorni v največji meri delovodje; delovodja Predalič Mitja ureja flotator nad II. papirnim strojem

Pregled gospodarjenja na koncu leta

Kljub težavam in občasni negotovosti lahko že rečemo, da smo leto uspešno prebrodili in da bo tudi zaključni obračun pozitiven.

Gibanje proizvodnje in dohodka po posameznih mesecih nam kaže, da ni šlo vse gladko. Posamezni meseci so bili celo kritični. Stroji so se samo zaradi pomanjkanja surovin in repromateriala ustavili 3-krat. Kljub veliki inflacijski stopnji in velikemu porastu stroškov smo spremenili prodajne cene šele 7. 12. 1981. Lahko rečem, da bi bil sicer rezultat lahko boljši:

— če bi bila oskrba s surovinami in repromaterialom boljša;

— če ne bi bilo izpada proizvodnje;

— če bi skladno z rastjo stroškov spreminjali tudi prodajne cene.

Če teh »če«-jev ne bi bilo, bi bil lahko tudi izvoz večji in prav gotovo tudi dohodek. Le izrednim naporom celotnega kolektiva in dobremu delu se lahko zahvalimo, da zaključujemo poslovno leto uspešno, da smo s skoraj 40 odstotki v izvoz usmerjeno proizvodnjo postali pomemben izvoznik in da smo z realiziranim programom vzdrževanja sredstev lahko zadovoljni.

Tudi za prihodnje leto vemo, da ne bo lahko. Še naprej pričakujemo težave s surovinami in drugimi materiali na eni strani, na drugi pa veliko konjunkturo v prodaji, zato tudi optimizem v pričakovanju, da bo poslovanje uspešnejše, kajti uporabiti moramo vse drugačne izkušnje, ki smo si jih doslej nabrali.

Direktor DO
Stane Ermenc

Ta trenutek je stabilizacija najbolj pomembna naloga

Tako je dejal predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner v Portorožu slovenskim organizatorjem obveščanja, ki so se 11. in 12. decembra zbrali na svojem četrtem srečanju.

Zahteva po večji gospodarski stabilizaciji je temeljni pogoj tako za uspešno uveljavljanje delavcev kot za samoupravljanje, za uveljavljanje družbenoekonomskega položaja našega gospodarstva ter za krepitev naše varnosti in družbenopolitične stabilnosti.

Napačno je gledanje na vse, kar smo do sedaj naredili, s polno napakami, ne videč ob tem ogromen razvoj družbe, ki je pač v nekaterih vejah šel v nesorazmerne razsežnosti. Res je, da smo trošili več, kot smo proizvedli, da smo ta razvoj dosegli tudi z visoko stopnjo investicij in zadolžitvev in da smo tako rekoč z neplačanim blagovnim fondom ustvarjali potrošnjo vnaprej. In ker ima vse to svoje meje, je le-te nujno postaviti. Vsi delavci vemo, da se da živeti edino in samo od dela

in zato moramo biti pripravljeni izvajati politiko ekonomske stabilizacije, ki naj vodi v izboljšanje našega ekonomsko-socialnega položaja.

Možnosti gospodarske rasti v prihodnjem letu so skromne, vendar so možnosti, da zadržimo realen padec standarda delavcev, seveda z boljšim delom, večjim izvozom in drugim.

Tako bomo že v letu 1983 imeli nekaj več realnih pogojev za bolj optimalne možnosti našega družbenoekonomskega in socialnega razvoja. Seveda ne takšne, kot smo jih imeli včasih, a dovolj, da dokazemo svetu pravilnost naše ureditve.

Zato je stabilizacija gospodarstva danes naša temeljna ekonomska, družbena in politična zahteva. Jugoslovanska družba in njen delavski razred nima nobene druge alternative, kot uspešen razvoj socialističnega samoupravljanja. Vse drugo bi bilo za nas nazadovanje in nikakršna rešitev.

V. B.

Delegati poročajo

Delegatsko poročilo s 17. seje zbora uporabnikov in izvajalcev skupščine komunalne skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje z dne 26. 11. 1981. Poroča JOŽICA RAZDEVŠEK:

Obsežnemu dnevnemu redu je po posameznih točkah sledila dokaj živahna razprava.

Najpomembnejše točke dnevnega reda so bile:

— obravnava predloga sprememb plana novogradenj in rekonstrukcij po KS za leto 1981. Obrazložitev spremembe plana se nanaša na nujnost izvršitve posameznih nalog v letu 1981 upoštevajoč podražitve in pomanjkanje finančnih sredstev. Tako so bile iz plana izločene tudi nekatere investicije. Za KS Vevče-Zg. Kašelj pa se je za gradnjo investicijskih objektov planirani znesek celo povečal; nekoliko pa so se zmanjšala sredstva za vzdrževanje.

— Osnutek plana novogradenj in rekonstrukcij po KS za leto

1982 je pripravljen tako, da so v njem upoštevane vse nerealizirane naloge iz leta 1981 kot tudi nekatere pomembnejše naloge srednjeročnega plana. Plan 1982 je pripravljen tako, da upošteva realne finančne vire. Razprava, ki je bila dokaj živahna je opozorila na to, da se delegati KS še kako dobro zavedajo gospodarskega položaja. Tako je bilo s strani delegatov podano na osnutek plana nekaj manjših pripomb — odgovori bodo pripravljene do prihodnje seje skupščine.

Razprava se je nanašala še na predlog Samoupravnega sporazuma o pogojih in merilih za oblikovanje cen v komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena ter družbenega dogovora o pogojih oblikovanja cen komunalnih proizvodov in storitev.

Glede na to, da sta bila oba dokumenta v javni razpravi, so delegati obeh zborov potrdili predlog tako SS kot družbenega dogovora.

Zapišimo si v srce,

da je temeljna naloga delavcev v sindikatu, da v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih pomagajo pri ustreznem oblikovanju delegacij, utrjevanju vloge delegacij in delegatov s samoupravnimi organi in vsemi delavci.

Evidentiranje je najpomembnejša faza volilnega postopka, saj prav z evidentiranjem kandidata in določimo pravilno strukturo delegacij. Zato moramo prav evidentiranju dati največji poudarek. Da bo evidentiranje možnih kandidatov za delegacije SIS in za zbor združenega dela opravljeno pravočasno in kar najbolj v redu, sta odgovorna sindikat in partija. Od tega dela je odvisno, kakšne ljudi bomo spomladi izvolili v delegacije, da bodo z našim pooblastilom v našem imenu odločali in sprejemali odločitve na raznih področjih. In da bomo z odločitvami vsi tudi seznanjeni, seveda! Zato ne smemo misliti, da je to delo samemu sebi namen, ne, namenjeno je za nas, nam vsem, za naše boljše delo in življenje, za našo srečo.

V. B.

Tudi v prihodnjem letu ne bo mogoče rešiti vseh stanovanjskih problemov

Stanovanjske potrebe zaposlenih delavcem rešujemo v Papirnici Vevče na ravni delovne organizacije. Sicer pa je načelo vzajemnosti in solidarnosti med posameznimi TOZD in DSSS možno zagotoviti le ob združevanju sredstev in skupnem reševanju stanovanjskih problemov. Kot vsa pretekla leta smo tudi letošnje leto v mesecu oktobru izvedli stanovanjsko anketo z namenom, da ponovno ugotovimo realne stanovanjske potrebe zaposlenih delavcev. Ker so neresena stanovanjska vprašanja še posebej izpostavljena prav v delovni organizaciji, bodo rezultati stanovanjske ankete služili tudi kot osnova pri izdelavi letnega plana, razreševanja stanovanjskih problemov zaposlenih delavcev.

Rezultati stanovanjske ankete pa nam v zvezi načina reševanja stanovanjske problematike povedo naslednje:

Nezadovoljivo ima rešeno stanovanjsko vprašanje kar 94 ali 7,14% zaposlenih.

Največ anketiranih, tj. 45 prosilcev želi stanovanjsko pravico za družbeno stanovanje. Predvsem imajo neurejeno stanovanjsko vprašanje mlade družine, delavci s krajšo delovno dobo in predvsem tisti delavci, ki so pri-

šli na delo iz drugih republik. Sicer pa živijo prosilci družbenih stanovanj v zelo neurejenih stanovanjskih razmerah. Večina so podnajemniki, z družinami živijo v kletah ali pa v zelo neprimernih bivaliških. Glede na veliko število potreb po dodelitvi stanovanjske pravice za družbeno stanovanje, kljub temu, da DO Papirnica Vevče daje družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji prednost, saj v ta namen namenja veliko denarja, je že sedaj jasno, da v letu 1982 ne bo mogoče rešiti vseh stanovanjskih problemov.

Za nakup etažne lastnine se odloča 13 anketiranih prosilcev. Ker v naši DO podpiramo nakup etažne lastnine, bomo v ta namen zagotovili ustrezna sredstva.

Za novogradnjo (pogoj je urejena dokumentacija) se je na anketo prijavilo 25 zaposlenih delavcev. Pogoj — urejena dokumentacija — velja tudi za pridobitve posojila za adaptacijo stanovanjskih prostorov. Priglasitvena adaptacijska dela pa je prijavilo 11 prosilcev.

Glede na to, da smo do sedaj z letnimi plani uspešno reševali prosilce posojil individualnih gradenj in adaptacij, je pričakovati,

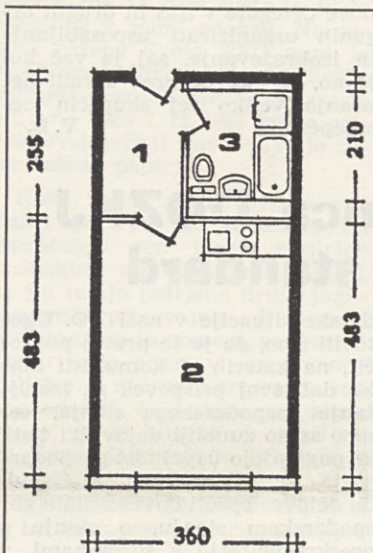
da bomo enako uspešno reševali prosilce posojil tudi v bodoče.

Sicer pa bodo pri pripravi osnutka plana za leto 1982 sodelovale tako OZS TOZD in DSSS kot konferenca OZS na ravni delovne organizacije. Na ta način bo mogoče konkretnije opredeliti reševanje neresenih stanovanjskih vprašanj zaposlenih delavcev.

Ob vsem tem bo tekla razprava še o višini posojil in seveda tudi lastni udeležbi pričakovalcev družbenih stanovanj.

Glede na to, da se veliko naših delavcev zanima za organizirano gradnjo v zadrugi bi bilo prav, da bi se končno organizirala tudi zadruga gradnja, kajti le tako bo mogoče v celoti rešiti pereče stanovanjske probleme.

R. J.

GARSONJERA

1. predsoba	3.87 m ²
2. dnevna soba	17.39 m ²
3. sanitarije	4.03 m ²
	25.29 m ²

R. J.

Ponovno povečanje stanovanjskih enot

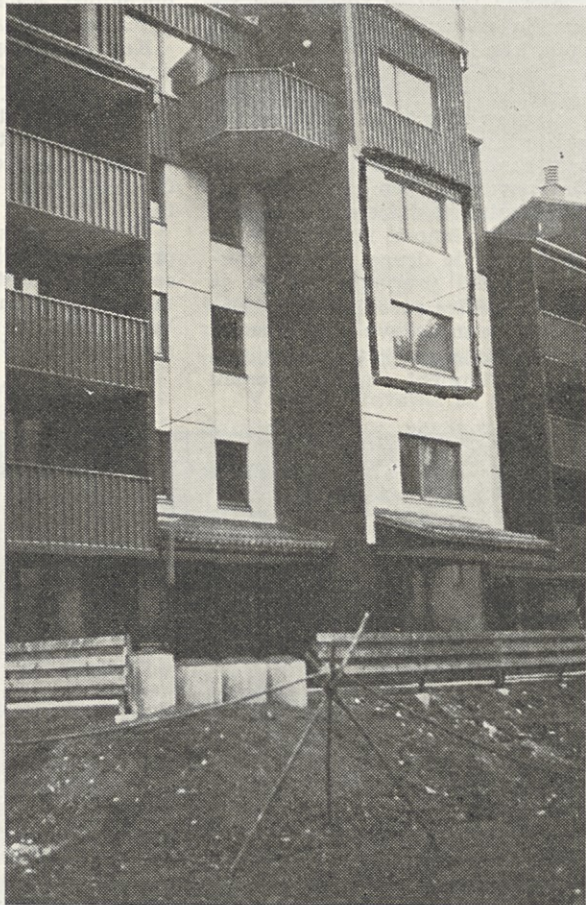
Delovna organizacija Papirnica Vevče se z nakupom petih garsonjer velikosti 25,29 m² v soseski Fužine ponovno vključuje v družbeno usmerjeno gradnjo. Z nakupom garsonjer se bo število družbenih stanovanj v soseski Fužine, za katere ima razpolagalno pravico Papirnica Vevče, povečalo na 25 stanovanjskih enot.

Garsonjere se nahajajo v objektu b-8, 9, 10 v II. in III. nadstropju in bodo po izjavi prodajalca Staninvest Ljubljana vseljive v začetku 1982. leta. Garsonjere sicer nimajo balkonov, zato pa so stanovalcem na voljo skupni prostori.

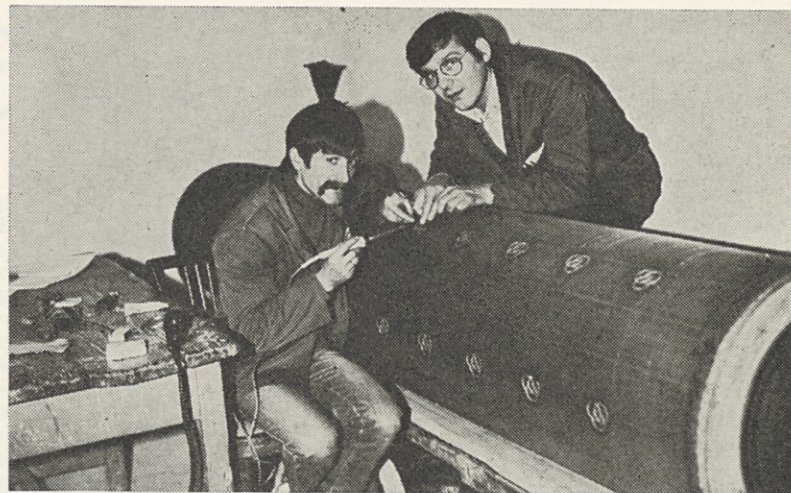
Znesek plačila nakupa 5 garsonjer znaša po že sklenjeni predkupni pogodbi 2.800.185,90 din, vendar pa bo končna prodajna cena določena naknadno s prodajno pogodbo. Glede na to, da je cena za m² stanovanjske površine le 20.648,91 din, je nakup zelo ugoden. Sredstva za nakup garsonjer je Papirnica Vevče zagotovila delno z najetjem posojila pri LB — Stanovanjsko komunalni banki na osnovi predhodne vezave denarnih sredstev; preostanek plačila pa so bila denarna sredstva, namenjena za stanovanjsko gradnjo.

Del novozgrajene soseske MS 4-5 Fužine že dobiva dokončno obliko. Čeprav se bodo prvi stanovalci vselili šele v letu 1982, soseska že daje videz urejenosti

Garsonjere, za katere bo imela razpolagalno pravico DO Papirnica Vevče, se nahajajo v objektu B-2 s pogledom proti jugu

Andrej Prošek in Janez Jerebič sta vodne znake na egoterju IV. papirnega stroja kar dobro renovirala, saj že lep čas odsevajo na papirju

Vodni znaki na egoterju popravljene doma

Do sedaj v glavnem egoterjev z vodnimi znaki nismo popravljali, pač pa je bil zamenjan komplet egoter, ki ga je treba dobiti seveda iz uvoza.

Včasih se tudi niso znaki tako zelo obrabljali, kot se sedaj, ko se za pranje uporabljajo visokotlačne črpalke. Napake na egoterju postanejo pogoste po dveh letih obratovanja in tedaj je potrebna zamenjava oziroma »po novem« popravilo znakov. Seveda kvaliteta popravljenih znakov ni enaka originalni, čeprav so čisto v redu pričvrščeni, le radi »pacakajo«.

Sicer pa vodni znaki počasi izginjajo, ker jih izpodriva moleta. Tudi zaradi tega nima pomena

naročati nove egoterje, pač pa moletne naprave. Na III. papirnem stroju smo prej — pred rekonstrukcijo — vse bankposte izdelovali z vodnim znakom, sedaj pa so delani vsi z moletno in v zadnjem času prav tako tudi ciklostili.

Naj povemo, da se je popravila znakov na egoterjih prvi lotil tov. Janez Kamšek, sedaj pa sta se s to nalogo spoprijela laborant Andrej Prošek in referent za razpored izmenskega dela Janez Jerebič. To, da je treba biti pri tem delu sila natančen, je več kot očitno, saj je treba tanko srebrno nitko pravilno oblikovati in precizno priciniti na valj.

V. B.

Neverjetne zaloge

Včasih bi se temu sicer smejali, toda danes je to pravi balzam, da smo po državnem priznanju imeli glavnih surovin — celuloze, lepil in belil — za 14-dnevno obratovanje.

28. novembra se je namreč koordinacijski odbor pri SISEQT le zganil in članicam SOZD načelno dodelil nove uvozne možnosti. Seveda pa smo se v ustrezni vlogi vsi zavezali, da bomo za uvozno soglasje še do konca leta izvozili dvakratno vrednost dodeljenega uvoza.

Od odobrenega zneska 105 milijonov 600 tisoč dinarjev, ki je bil SOZD dodeljen, je bilo treba seveda odšteti vse prijave zadnjih desetih dni in tako je bil dejanski preostanek za razdelitev med članice SOZD okoli 72 milijonov. Dogovor o interni razdelitvi tega uvoza je bil mukotrpen in ponovno smo bili priče, da je naš SOZD sestavljen iz zelo različnih delov-

nih organizacij, kar zadeva zagnanost in povečanje izvoza. Mirno lahko trdimo, da je bila dodeljena uvozna možnost za obetan izvoz dejansko nuja, ki jo je bilo treba jasno čim prej predložiti Narodni banki interno razdeljeno in ta nuja nas je ponovno prisilila, da smo vendarle sprejeli kompromisno rešitev, ki pa je po našem mnenju delno oškodovala največje tri izvoznike: Krško, Sladkogorsko in Vevče.

Naših razpoložljivih 22 milijonov uvoza (7 milijonov smo morali poračunati!) smo namenili za 800 ton celuloze iz Reberce, 200 ton kanadske celuloze, ki je že bila na Reki, 2 cisterni rhodopasa, premazne kemikalije in še za nekaj nujnih malenkosti. To nam je zadoščalo za prvih štirinajst dni obratovanja v decembru, seveda ob nadaljevanju btičke za nove surovine. Naj še omenimo, da že od poletja dalje nismo imeli na razpolago surovin za štirinajstdnevno obratovanje, ampak smo živeli dnevno »iz transportnega sredstva za stroj«.

Za takšen način dela surovinskih skladišč pravzaprav sploh ne rabimo? Morda tudi ne skladišč gotovih izdelkov, ko pa gre papir »še topel« do kupcev.

V. B.

veta
tapete vevče

Dragocena surovina — izmetni papir — pod četrtem papirnim strojem

Dolgoletna prizadevanja nudijo velik napredek

24. novembra so delavci, ki združujejo delo 10, 20 in že 30 let, na slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije prejeli priznanja in nagrade. Ob podelitvi tudi izredno težka situacija s preskrbo surovin ni smela pokvariti slovesnega vzdušja.

109 naših delavcev je praznovalo delovne jubileje in sicer 44 desetletnega, 42 dvajsetletnega in 23 tridesetletnega. Direktor Stane Ermenc je v svojem nagovoru jubilarantom iskreno čestital in jim zaželel zadovoljstva tudi v na-

rija, Rudolf Frančiška, Zore Pavla, Jelnikar Alojz, Špunt Milica.

Nagrajenci za 20-letno delo so: Berčan Janez, Habič Franc, Jager Franc, Juratovec Janez, Kokalj Marija, Kralj Franc, Lepoša Karol, Mlakar Jože, Ulčakar Edvard, Žust Anton, Šubelj Matej, Babnik Jože, Bogičević Živko, Čenjavek Franc, Kudič Zlatko, Kozjek Marija, Jozelj Franc, Nagy Djordje, Njegovec Ana, Osterman Anton, Vujasin Simo, Židan Stane, Anžur Štefanija, Černe Peter, Mulh Marija, Ostrež Alojz,

Priznanja in nagrade za 10, 20 in 30 let dela v združenem delu slovesno čakajo na jubilate

daljnem delu, uspehov in prijetnega počutja v naši delovni sredini.

Nagrajenci za 10-letno delo so: Alič Dušan, Avbelj Janez, Brigič Alija, Camžič Rešid, Rojc Franc, Skubic Franc, Smrekar Rudi, Strainović Ivan, Šljivar Raif, Štembal Ludvik, Urbanc Srečko, Vidrgar Mirko, Zabukovec Danilo, Turk Bojan, Ježek Vinko, Đorđević Jovan, Jelševar Marko, Korlat Ibro, Kosi Irena, Galet Vinko, Goršič Marko, Habič Jože, Klešnik Franc, Kozlevčar Jože, Lidan Alaga, Magdič Zdravka, Milanović Radomir, Zakovšek Bojan, Bytocy Shaban, Djurković Petar, Kresnik Jože, Lipovec Ciril, Nograšek Slavko, Rakič Štefan, Novak Martin, Zarič Dragoljub, Pšak Josip, Gašperlin Karolina, Vidrgar Matjaž, Bulič Ma-

Pečar Franc, Rojšek Marija, Ter Pavel, Trtnik Janez, Kurent Angelca, Škvorec Miro, Žumbergar Peter, Kržin Lucija, Grad Andrej, Golob Majda, Lajovic Peter, Mežnar Marija, Rink Pavel, Uršič Mohor, Čučulović Boris, Jordan Janez.

Nagrajenci za 30-letno delo so: Gašperšič Ciril, Heine Rudolf, Hribar Franci, Jager Ciril, Keber Ivanka, Lovrenčič Marta, Marolt Anton, Miklavž Franc, Pašalič Jože, Rossi Marcel, Rus Ivan, Sašek Anton, Škala Sonja, Tomažič Alojz, Ulčar Peter, Markelj Martin, Miklavž Ivan, Rožnik Vida, Srčnik Vilma, Žgajnar Jože, Rappuš Angelca, Anžur Rado, Dimnik Maksa.

Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo glasila!

V. B.

Predsednik delavskega sveta DO izročila Janezu Avblju nagrado za desetletno delo v Papirnici Vevče

Dvajset let že združuje Franc Jager svoje delo in to pretežno v Papirnici Vevče

Trideset delovnih let je delovno preživel v veški papirnici tudi Ivan Miklavž

Tonetu Maroltu izreka direktor čestitke ob tridesetletnem delovnem jubileju

Ciril Jager prejema priznanje in nagrado za tridesetletno delo — ves čas v tovarni

V deželo prihaja starka zima,
živahno s svojo belo glavo kima,
prinaša mraz nam in sneg,
mi pa le brž na sani in v breg!

Sonček nekje daleč kislo se nam smeje,
mi pa hočemo, da nas ogreje,
saj mraz pritiska in striček veter piska,
na bregu pa vse živo vriska:
otroci, sneženi mož in celo snežinke,
ki poplesavajo v vetru kot balerinke.

Stari dedek Mraz z dolgo sivo brado,
s toplo kučmo in bogatimi darili
že hiti s sanmi in s svojimi vabili;
revček, polne roke ima dela,
saj prav vse otroke mora obiskati
in vsakega posebej obdarovati.

Jaz želim prav vsem vam samo to:
»Vesel, topel in lep naj bo novoletni čas,
da nam nikoli v življenju ne bo mraz!«

MANCA

Veselo smo si zopet segli v roke, si nazdravili in pozabili vsakdanje skrbi

Po stari šegi spet, bi lahko rekli, je bilo organizirano 20. novembra srečanje naših upokojencev.

Veselo, prijetno, svečano, toplo, iskreno, praznično...

In prišli so kar v velikem šte-

vilu, tako, da je bila dvorana Kulturnega doma Vevče skoraj pretesna, prav tako, kot je bil premajhen oder za vse naše godbenike, ki so v izredno pomlajeni postavi in zadovoljni pripravili kratek, izredno prijeten koncert

vevškim upokojencem. Z melodijo so jih popeljali po svetu, celo na Jamaico. In v manjši postavi so jih z melodijo zvalili tudi na plesišče potem v družabnem delu srečanja v papirniški restavraciji. Upala bi si trditi, da

je to srečanje za večino izmed njih nepozabno doživetje, saj se ga bodo še dolgo spominjali, pred vsem pa je to vez, ki jih še vedno živo veže na vevško papirnico.

V. B.

Predsednik konference OOZS Papirnice Vevče Marjan Kopecky je upokojencem zaželel dobrodošlico z željo po ponovnem srečanju

Ob zvokih papirniškega pihalnega orkestra, ki mu je dirigiral Jože Hriberšek, so upokojenci prav res uživali

Letos je bil na srečanju prvič v vlogi upokojenca tudi tov. Lednik (levo). Maks Krpal (v sredini) je menil, da ga ne bomo spoznali, če se bo malo pačil. Za Lojzko Martovto pa bi kar ne verjeli, da je že upokojenka

Glasba je pravica vseh in najde pot do vsakega srca! (koncert je povezovala Ljuba Novak)

Srečanje je seveda namenjeno obujanju lepih spominov, dogodkov, ki skozi ta srečanja vedno znova ožive

Direktor DO Stane Ermenc: »Veseli sem, da sem z vami na tem prijetnem srečanju. Vi ste v Papirnici Vevče delali dolgo vrsto let; tam so ostala vaša najlepša leta in vaše delo, ki ga vsi cenimo.«

Prvo srečanje z Micko

Srečanje upokojencev pred praznikom republike, ki ga vsako leto organizira Papirnica Vevče, je hvalevredno izročilo, ki se prenaša iz leta v leto že desetletja nazaj in kar upokojenci zelo cenimo in se tega dneva vedno znova resnično veselimo.

Če bi se hoteli poglobiti v življenje vevških upokojencev, bi o tem lahko napisali cele romane. Upokojenci smo ljudje, ki so prej bliže koncu svojega življenjskega dogajanja kot ne, zato se radi še poveselejo in pokramljujejo; tudi zato, da ne pozabimo njihove težke borbe za delavske pravice in težav, ki jih srečuje delavec na svoji življenjski poti. Številna imena na spomenikih v našem kraju pričajo o tem, kako velik je bil delež vevških delavcev v naši novejši zgodovini. Mnogo jih je ostalo v taboriščih in ječah, mnogo se jih iz bitk v NOB ni vrnilo. Za njimi je ostal trajen, svetel spomin.

Med vevškimi upokojenci je veliko poudarjenih likov, o katerih dogodivščinah se vedno znova pogovarjamo, jih oživljamo, ponavljamo in se pri tem veselimo.

Letos je bilo moje prvo srečanje tudi z »mlado« upokojenko, tovarišico Globokar Marijo oz. kot smo ji rekli Belcijanovo Micko ali kratko kar Micko. To je bila brihtna, luštna punca, ki je poleg skrbi za svojo družino vestno opravljala svojo službo v tovarni — takrat urejevanje dnevne pošte in podobno. To je delala

z neverjetno šegavostjo in inteligenco. Takrat so bili v tovarni po pisarnah šefi oddelkov Nemci, ki po večini niso znali govoriti slovensko. Minka je perfektno obvladala nemški jezik in je s svojim nastopom znala imponirati tem, že takrat starejšim in za današnje pojmovanje nekoliko nerodnim gospodom. Ko sem se spoznal z Micko, se spominjam, da mi je hudomušno a pomembno rekla: »Vprašajte gospoda Avanzinija, kako je bilo v Podmolniku.« Avanzini je bil šef blagajne in edini od teh šefov, ki je znal še kar slovensko. V njegovo službeno dolžnost je spadala tudi občasna kontrola bolnikov, da bi se prepričal, kako je z njimi in njihovim stvarnim bolniškim stanjem. Pot ga je zanesla do Johana — priimek sem medtem že pozabil —, da bi se pač prepričal o njegovem zdravju. Ko se je bližal Johanovi hiši v Podmolniku, je Johanova žena zaklicala možu preko dvorišča: »Ata, brž dam, gaspud Bencini gredo!« Seveda je Johan hitro skočil domov ter se skrušeno in žalostno posedel k peči. Po pozdravu se je med njima razvil takle dialog: »Buga dej, gaspud Bencini, kaku je.« — »No, kako je kaj z vami?« — »Svabu, hađu svabu, gaspud Bencini.« — »No, kako je kaj s pritiskom?« — Bejšte no, gaspud Bencini, tista lumparija sma že zdavni pustl. Tu sma deval, ka sma bvi mvadi.« — »Kako pa na (Nadaljevanje na 7. strani)

»Če bi se lahko postavili v oni čarobni svet, o katerem upokojenci samo še sanjamo, v čas, ko so bile še podoknice in je v mladih papirniških srcih tlel en sam strastni vzklik: EINRIS!« — razlaga tovariš Martelanc

Srečali so se stari prijatelji, katerim je življenje več ali manj utisnilo svojevrsen pečat, ki se pač odraža v tem, da rečejo: nekoliko smo se postarali, saj naš spomin sega v dobo preko petdesetih let!

Nič koliko celuloze je razložil tov. Rojšek, ki je bil neverjeten garač. Tudi drugi se spominjajo tega

Veselo bratje si nazdravimo, pa v roke si sezimo! Pozabimo vsakdanje skrbi...

Lov za surovinami ni več takšen, kot je bil včasih... razmišljajo

Pa ga spijmo na naše in vaše zdravje!

Med vaše delo v papirnici so bili vtankani žulji in mnogo znoja

Prvo srečanje z Micko

(Nadaljevanje s 6. strani)

vodo, hodite redno?« — »Ah, gaspud Bancini, voda nam pa ukumandira naša Francka; glihkar jo je prnesla an škafe.« — »Tako, tako; kaj pa na blato, hodite redno?« — »Kej pa, gaspud Bancini, kdu bu pa hođu pu bvät u tej zim. Na bvät na hodm, se kar duma držim.«

Žalostno je gospod Avanzini ugotovil, da je pač težko ugotovi-

viti resnično bolezen pri ljudeh, ki ne hodijo niti po vodo in niti na blato.

To mi je povedala Micka in ko sem nekoč potem le vprašal gospoda Avanzinija, kako je bilo v Podmolniku, me je jezno odslo¹ vil. Micki iz srca želim mnogo let zadovoljnega in zdravega življenja.

Aleksander Martelanc

Kar mali orkester z dirigentom Vikijem je igral upokojujencem za ples

Takrat, takrat...

Tudi takrat so bila na Vevčah lepa dekleta in fejš ženske. Bile so pridne in vestne delavke. In med letošnjimi upokojujencami so nekatere še vedno blestele, kot cvetje v jeseni. In kdor pozna naravo, ve, da je v jeseni cvetje še vedno lepo in mikavno. Tega se je zavedala marsikatera naša upokojujenka.

Med moškimi pa je vsakokrat isti pogovor: »Takrat, ko smo mi deval, tu je bil pupir!« »Jaz, ki sem bil trokner,« je dejal Bregarjev Vorenc, »jaz sem delov tak pupir, de ga dones nubena mašina ne naredi. Pa kok smo šparal s sitam pa s filcam!«

In iz vseh takšnih pogovorov je zvenela ena sama nostalgijna melodija: »Takrat, ko smo bili še mladi...« — In res je... Takrat še ni bilo ne televizije, ne akustičnih in podobnih aparatov; takrat je še bila tista lepa fantovska pesem: Nocoj pa, oh, nocoj! Ni bilo ne mode, ne šimi, ne golega seksa in podobnih modernih vragolij. Res je; bil je kozolec, pa frišno posušena otava in na njej se je silno lepo in sladko počivalo...

Takrat, ko so ženske in dekleta nosile še škafe na glavi, tudi ni bilo treba ne trima in ritmike — saj je bila drža zdrava in duša v lepem telesu.

Aleksander Martelanc

Takrat so bile v Ljubljani na Vevčah še ribe. Zgodilo se je, da so nekoč noč točno pod žandarmerijsko postajo ujeli lepega sulca. Kam je peljala sled za divjimi lovci ???

A. M.

Dober šic za pava

Tovarišu Ocvirku, ki ga žal ni več med nami, smo rekli Heinč Ocvirk. V njegovi družbi so se na zapadnem koncu papirnice vedno zadrževali prijatelji in znanci, kakor šofer Stane Kokalj, Vortnerjev Nande in podobni zdravi in šegavi ljudje. Takrat je bil generalni direktor Seler, ki je imel med drugimi grdimi navadami tudi to, da je imel na vrtu sicer lepega pava, ki pa je ponoči razgrajal in kratil ljudem potrební spanec. No in nekega jutra so našli pava, ki je za večno zaspal pri razcvetelem drevnem grmu in s svojim kričanjem ni nikoli več vznemirjal speh.

Za ta primer pa se je natančno pobrigal poveljnik žandarmerijske postaje, ki je posumil Heinča Ocvirka in ga hotel speljati v past. »Kaj mislite gospod Ocvirk, kdo neki bi mogel po vašem fantati tistega pava?« Heinč Ocvirk, ki je bil brihtna glava, je odgovoril komandirju: »Zamera gor, zamera dol, ampak po mojem je pava ustrelil sam gospod glavni knjigovodja. On je lovec, se pravi dober šic in samo en dober šic je lahko tako točno zadel pava naravnost v oko.«

Aleksander Martelanc

Dopisujte
v »Naše delo«

Nekateri so se kar lušno zasukali

Vsi so prihajali! Številno zbrani, z veseljem obdani, polni spominov, skozi katere so zopet mladi...

Delavci papirniške restavracije so se na »srečanje upokojujencem« dobro pripravili. V pričakovanju gostov pa je nastal tale posnetek

Zobek

Pred Božičem sta ga pila, pri Gašperlinu skupaj bila. Vinček doli je curljal, srček pa veselo je igral.

Do četrte ure bratca sta trpela, potem pa pot pod noge vzela; vsak prot' svojmu domu odhitela.

Težka bila je ta pot, saj bicikel vozil je povsod; zdaj po cesti, zdaj prek njiv, je bratec pridno ril.

Oh, ti presneta cesta, kako se je majala, skoraj pokonci postavljala! Glej naenkrat se zgodi, da bratca na kolesu nič več ni.

V jarek on se skotali in besede tele zgovori: Oh, ti zobek, kje si zdaj, kam si šel, saj pri Gašperlinu še sem te imel?

Kuharice so se ob pogostitvi upokojujencem ponovno izkazale kot dobre gospodinje. Poleg večerje so gostom postregle tudi domačo potico

Organizaciji ZZB NOV Vevče in Zgornji Kašelj sta se združili

ZZB NOV KS Vevče-Zg. Kašelj je imela 13. novembra 1981 svojo konferenco za obdobje 1977 do 1981. Doslej je bila organizacija ZZB NOV v KS ločena s svojim odborom na Vevčah in svojim odborom v Zg. Kašlju. Oba odbora pa sta se po predhodnem dogovarjanju sporazumela za združitve v eno organizacijo, kar je potrdila tudi konferenca, ki je bila skupna za obe organizaciji.

Po izvolitvi organov konference je za obe organizaciji — Vevče in Zg. Kašelj — podal poročilo predsednik odbora ZZB NOV Vevče tov. Franc Sotlar. V svo-

jem poročilu je najprej navedel razloge za združitve obeh organizacij in predlagal sklep o združitvi, ki ga je konferenca soglasno potrdila. V nadaljnjem poročilu je navedel podatke o številu članstva. V organizaciji Vevče je 119 članov, v Kašlju pa 55 članov, tako bo skupna organizacija ZZB v KS poslej štela 174 članov. V zadnjih letih se je število članov zmanjšalo na Vevčah za 13, v Zg. Kašlju pa za 7 umrlih članov. Pri članstvu je predsednik omenil težave glede kadrovanja članov v samoupravne in DPO, kajti vse več članov je zaradi starosti utrujenih in onemoglih.

V nadaljevanju svojega poročila je tov. Sotlar obširno pojasnil delovanje obeh organizacij v zadnjih štirih letih. Veliko aktivnost so člani pokazali v akcijah okoli volitev, samopriskpeva, pojasnjevanja zunanje in notranje politične situacije, v akcijah za prenašanje tradicij NOB na mlajše rodove, v akcijah za spominska obeležja posameznih krajev in objektov in poimenovanje ulic v KS, na proslavah: 1. maj, 4. julij, Janče, 27. april, 1. november — komemoracije, 29. november in 22. december. Aktivno so se člani vključevali v izgradnjo infrastrukture v KS. Za iz-

vrševanje vseh aktivnosti so bile pri obeh odborih ustanovljene naslednje komisije: kadrovska komisija, komisija za borčevska in organizacijska vprašanja, komisija za spominska obeležja, komisija za zgodovinske in komisija za medvojne aktiviste.

V svojem poročilu je tov. Sotlar omenil, da je v pripravi kronika naše krajevne skupnosti s podukarkom na NOB.

Tudi v zvezi s socialnim vprašanjem smo nekaj več storili za ostarele in bolne člane. Naše delegacije jih večkrat obiščejo in obdario. Vsako leto smo počastili jubilate — 60, 70, 80 in 90 let stare in jih skromno obdarili.

Po poročilu tov. Sotlarja se je razvila razprava o: tretjem samopriskpevu, pripravah za izvedbo volitev v naslednjem letu, stabilizaciji, važnih obeležjih krajev in dogodkov med NOB, povezavi ZZB z mladino in SZDL in o kosovskih dogodkih. V imenu občinskega odbora ZZB je konferenco pozdravil tov. Lado Mazovec. Podano je bilo še blagajniško poročilo obeh odborov.

Po razpravi na poročila je kandidacijska komisija predlagala konferenci kandidate za nov odbor v KS Vevče-Zg. Kašelj, za nadzorni odbor, kandidate za ko-

misije pri odboru in delegate za občinsko konferenco in občinski odbor ZZB NOV. Predlog kandidacijske komisije je bil v celoti in brez sprememb potrjen.

Na koncu je konferenca sprejela programsko usmeritev za obdobje 1981—1986, ki je v glavnih točkah naslednja:

1. Delo organizacije ZZB NOV še v večji meri povezati z delom DPO in samoupravljanjem.

2. Dosledno izvajanje organizacijskega vprašanja glede članstva in njegovih zadolžitvev.

3. Še naprej izvajati aktivnost za sodelovanje in prenašanje tradicij NOB na mlade generacije.

4. Organizirati zbiranje zgodovinskega gradiva, pisanje spominov, dogodkov in kronike, dokončna ureditev obeležja krajev, spominskih plošč in spomenikov NOB in revolucije.

5. Povečati aktivnost članstva do širših družbenih nalog in vprašanj, kot so SLO in enotnost naših narodov, sodelovanje v politično pomembnih akcijah (volitve, referendumi, stabilizacija), krepitev samoupravljanja, nenehno slediti razvoju naše samoupravne družbe in v njem aktivno sodelovati.

Stane Klešnik

O pridobivanju in predelavi kovin

Čeprav smo izdelovalci papirja, ki nima nobene zveze s kovino, moramo dati prednost strojem, na katerih papir izdelujemo ali predelujemo. Tudi od vseh ljudi, ki združujejo delo v naši delovni organizaciji, je dokajšen del kovinarjev, ki skrbijo za čim manj moteno obratovanje strojev. Prav kovinarje, morda pa tudi druge, bo zanimalo, kaj pravijo zgodovinarji o pridobivanju in predelavi kovin.

Odkritje mnogostranskih možnosti predelave kovin (najprej bakra, potem zlata, srebra, svineca, železa itd.) je zaključilo dolgo predzgodovinsko razdobje kamene dobe. Najstarejše predmete iz bakra so našli na Bližnjem vzhodu in o katerih je dokazano, da izvirajo iz 6. tisočletja pred našim štetjem. Že v tem času so poleg enostavnega kovanja obvladali tudi najenostavnejšo tehniko ulivanja. Pravi vzpon predelovanja kovin pa je nastal šele med 4. in predvsem 3. tisočletjem pred našim štetjem v Iranu, Mezopotamiji, Mali Aziji in Egiptu.

Bistveni predpogoj za pridobivanje kar najbolj čiste in za predelavo sposobne kovine so topilne peči z umetnim dovodom zraka, kjer so ločeno od goriva v glinastih talilnikih lahko kovino talili. Take peči so bile najbrž poznane šele v 4. tisočletju pred našim štetjem. Domnevno so za dovod zraka skrbeli na isti način, kot v poznejših časih, to je z mehovi iz živalske kože ali pa s pihalnimi cevmi. Predmete iz kovin so ali vliвали ali kovali. Za najstarejšo obliko vliivanja enostavnih predmetov, kot so: sekire, dleta, šila, so uporabljali odprte kalupe iz kamna ali ilovice. Že v 4. tisočletju pred našim štetjem pa so uporabljali dvodelne kalupe za vliivanje obročev in prstanov, bodal in sekir, ki so že imele luknjo za držaj. V zgodnjih visokih kulturah Mezopotamije in Egipta je kovina umetniškemu rokodelstvu razkrila nova območja.

V obeh deželah so bile delavnice v službi in pod nadzorstvom višjih kast. Delali so iz bakra, zlata ali iz naravno se parajoče mešanice iz zlata in srebra (Elektron). Presenetljive dokaze kovinarske umetnosti so našli v Mezopotamiji, posebno v kraljevskih grobovih stare države Ur. Ti dokazi pričajo o mnogostranskem programu sumerijskih zlatarjev, s katerimi so razpolagali. Ti programi so: ulivanje v komplicirane, mnogodelne kalupe, vezanje dveh kovinskih delov s pomočjo spajkanja, izdelava najfinejše kovinske žice s pomočjo struženja iz tanke pločevine itd. Vse njihovo znanje se kaže v klepanju oz. tanjenju.

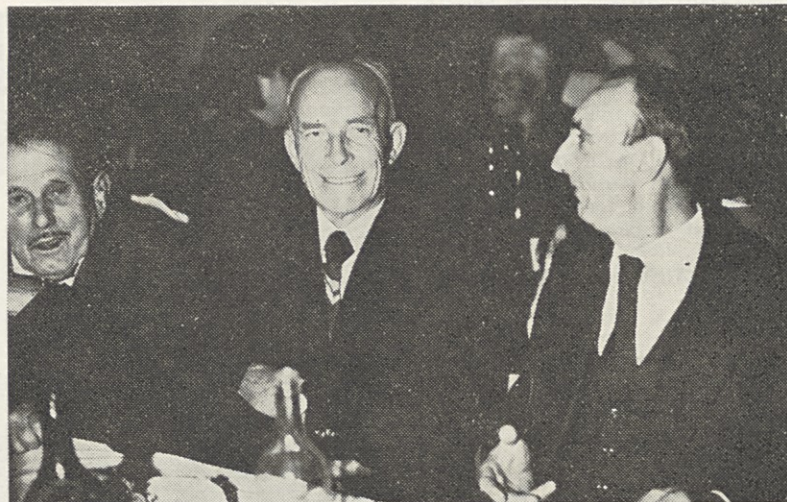
Poleg zlatih in srebrnih posod iz enega dela, je bilo tudi mnogo bakrenih reliefov iz zelo tanko tanjenih živalskih plastik. V tistih časih so mogli tanjiti le iz mrzle kovine, ker še niso razpo-

Člani aktiva ZZB Vevče-Zg. Kašelj so se 20. novembra zbrali v sejni sobi papirnice na slavnostni seji

Sejo aktiva ZZB Vevče-Zg. Kašelj je vodil Stane Meljo

Z našimi upokojevcami so praznovali tudi člani aktiva ZZB Vevče-Zg. Kašelj. Zato je bil tod tudi tov. Duh, ki seveda še ni upokojenec

Slavnostna seja aktiva ZZB NOV

Prvič, odkar je bil aktiv ustanovljen, je bila v takem sestavu sklicana seja. 20. novembra 1981 so se člani aktiva ZZB NOV zbrali v sejni sobi papirnice, tik pred našim največjim državnim praznikom dnevom republike. Ob takšnem času se je kolektiv večših papirničarjev spomnil borcev vsako leto.

Za organizacijo letošnjega srečanja je bil pri aktivu formiran 8-članski odbor: Premrl Mara, Smrekar Rudi, Likar Konrad, Duh Jože, Kamnar Stane, Potočnik Ciril, Trtnik Tone in Meljo Stane.

Po dogovorjenih kriterijih in pregledu še obstoječe dokumentacije je pripravljani odbor zbral sledeče podatke: živih je še 71 članov aktiva, od katerih je še 12 aktivno zaposlenih, upokojenih 59; žena je 13 in moških 58; 56 je borcev iz sestava borbenih enot, od tega 9 imetnikov Spomenice 1941 in 12 vojaških vojnih invalidov; aktivistov in internirancev je 14 in en španski borec; članov ZKS je 20, od tega eden predvojni; od čina vodnika do majorja je 30 članov ZRVS.

Večina članov je še vedno družbenopolitično aktivna, predvsem v organizacijah krajevnih skupnosti, kjer živijo.

Kot že večkrat je Papirnica Vevče tudi letos s knjižnimi darili izrazila priznanje članom aktiva ZZB NOV za njihov delež v NOB in za doprinos pri obnovi in razvoju delovne organizacije.

Papirnica Vevče je iz sklada skupne porabe letos namenila aktivu za njegovo delovanje 23.000 din. Ker je 10.600 din še neporabljenih, je zbor sprejel sklep, da ta znesek odstopi novo ustanovljenemu odboru mladinske organizacije z željo za uspešen štart.

Tudi člani aktiva ZZB se krepko zavedajo, da politično in gospodarsko stanje tako doma kot v svetu ni niti malo rožnato; nasprotno, prav zaskrbljujoče je. Intenzivno se dela na izvajanju ukrepov za stabilizacijo našega gospodarstva in za odpravo sedanjega, še vedno zaostrenega političnega stanja v SAP Kosovu. To vse je v prvi vrsti odvisno od nas vseh Jugoslovanov, od tega, kako aktivno se bomo v te akcije vključili.

Tudi v ostalem svetu, od vzhodne do zahodne poloble, ni stanje boljše. Stavke, teror, ugrabitve, umori, oboroženi spopadi in še in še so vsakodnevni spremljevalci človeka. Tudi v odpravljanju tega ima Jugoslavija kot voditeljica neuvrščenih držav veliko pozitivno vlogo. Če bi se še na kratko dotaknili naše prehojene poti borčevske generacije, lahko rečemo, da so ti ljudje rasli v režimu, v katerem je bila večina ljudi zatirana in brezpravna, manjšina pa privilegirana in vse-mogočna. Ko je bil fašizem na višku svoje moči in vsa Evropa ter velik del Azije pod njegovim škornjem, ob fašistični zamisli prevlade sveta, smo se zavestno odločili, da se mu pod vodstvom KPJ in tovarišem Titom na čelu upremo z orožjem v roki. Po zmagi in s tako priborjeno osebnostno in narodno svobodo smo se takoj aktivno vključili v obnovo porušene domovine. Navkljub vsakovrstnim pritiskom na mlado, novo, socialistično, delavsko samoupravno družbeno ureditev, nismo odnehali; tudi situacija okrog Trsta, Informbiro in še veliko drugega nas ni moglo omajati in spreminiti naše odločitve, da vztrajamo na poti, ki sta nam jo začrtala Partija in Tito.

Začeto revolucionarno pot, Ciril Rome jo je začel že v španski državljanski vojni, drugi pa v naprednih delavskih družtvih Svoboda in Vzajemnost, smo trdno nadaljevali v letih 1941 do 1945 in po svojih sposobnostih smo jo odločno nadaljevali v smislu sodelovanja pri odpravljanju napak, ki iz kakršnega koli vzroka iztirjajo in zavirajo razvoj naše samoupravne družbene ureditve, katere temelje smo sami postavljali.

Člani našega aktiva so bili udeleženci mnogih znamenitih dogodkov v zgodovini NOB. In ti dogodki nikakor ne smejo iti v pozabo — to je tudi naša naloga. Aktivnost borcev pa naj se kaže tudi v tem, da sami delamo čim manj napak, da na nepravilnosti opozarjamo s pravilno kritiko, da se vedno in povsod obnašamo družbeno — samozaščitno.

Stane Meljo

Dan republike v znamenju dveh kulturnih dogodkov

Rojstvo naše nove države, porojene sredi najhujših vojnih viher in razvijajoče se v sam. socialistično družbeno skupnost, smo krajanje naše krajevne skupnosti letos počastili z dvema kulturnima dogodkoma in sicer z razstavo male grafike v avli kulturnega doma in s kulturno prireditvijo na predvečer samega praznika.

Razstava grafik poljskega umetnika Jozwika Zbigniew sta pripravila Društvo Exlibris Sloveniae in likovna skupina Papirnice Vevče.

Grafični način likovnega izražanja postaja v zadnjem času vse bolj popularen, čeprav tudi v tej zvrsti obstoja več tehnik upodabljanja, kot so npr. linorez, globoki tisk, jedkanica... Graphin- (grško) = pisati, risati, vrtati.

Exlibris kot grafična umetnost spada med drobno oziroma malo grafiko. Ex libris = »iz knjig« = iz moje knjižnice. To je knjižna nalepnica, lastniško znamenje za knjige, ki je nalepljeno na notranji strani knjige z napisom ex libris in imenom lastnika, s čimer je na takšen okrasen dekorativen način izražena avtorjeva ljubezen do knjige, do pisane besede ter podan svojevrsten pečat njeni vsebini; za takšno upodabljanje ni potrebna izobrazba in študij likovne umetnosti; treba je imeti predvsem široko odprto srce za grafiko, posluh in ljubezen do takšnega hobija. Grafična dela morajo v srcih njihovih avtorjev živeti pravo življenje vse skozi potem, ko so nastala, kar je vzrok, motiv nastanka potreba po takšnem načinu človeške in umetniške izpovedi, po takšnem samouresničevanju, nikakor pa ne monetarna usmerjenost v iskanje lastne poti ustvarjalcev.

Exlibrisi se lahko predočajo v albumih, z razstavami, lahko so razporejeni po raznih tematskih kriterijih: državah, avtorjih, motivih itd., skratka pravil o načinih zbiranja ni.

Omenjena razstava nas je zelo pritegnila predvsem po snovni, motivni strani, saj so razstavljeni eksponati na mrzlih, sivih, trdih stenah kulturnega doma izžarevali svoje lastno življenje, govorili svojo lastno govorico, ki si jo je vsakdo lahko po svoje razlagal in razumel; kakorkoli, vsekakor pravilno; obiskovalcu je namreč prepuščen odprt prostor za presojo in razumevanje. Kolikor gledalcev toliko variant razlage nekega exlibrisa, pri čemer je potrebna domišljija tudi s te strani, domišljija, v kateri je nekaj tako strahotno resničnega, domišljija z življenjskim snovnim nosilcem.

Exlibris je kot poezija, kot pesem, napisana v prostem, svobodnem verzu, pri čemer je »verbalni del« omejen na matematični minimum, to je bližje mat. obrazcu — kratkem, jasnem, nedvoumnom, telegrafskemu zapisu z vizualnim dodatkom — kakor daljši besedni razlagi.

Več razstavljenih primerkov izraža avtorjev upor zoper moderni, civilizirani, pločevinasti svet, zoper sivino in trdnost mrzlega betonskega okolja, ki si ga je človek sam ustvaril z brezdanim razmahom moderne tehnike in ki mu naj bi služil v njegovo dobro, v njegovo lažje in lepše preživljanje življ. časa. To, kar je plod njegovega dela, kar je sam ustvaril, ni on sam. To, kar je naredil iz sebe, ni zanj, saj se mu rezultati dela odmikajo iz rok, zgublja kontrolo nad njimi; še več, postavljajo se predenj kot malo sovražna, tuja sila. Človek je v tako organizirani človeški skupnosti oddaljen od drugih ljudi, čeprav na zunaj spričo tendence ekonomskega razvoja vse bolj povezan in odvisen od drugih; človeški odnosi se spreminjajo v stehnzirano strukturo komunikacij, vse to kolesje sodobnosti se protislovno samo v sebi pomika naprej (vsi tako vidimo in mislimo), z drugega zornega kota (glede humanizacije

člov. odnosov) pa polzi nazaj, počasni, a trdno in vztrajno.

Takšen problem se je v našem grafiku trdo zažrl v dušo, kar

ponazarja s kontrastom gigantske betonske konstrukcije in nebojgjenega, malega šibkega človeka, stoječega pred njo, nadalje malo

oken, malo obrazov, malo oči v svet, malo ali nič komuniciranja med ljudmi, malo pogledov drug na drugega, čeprav gre za fizično koncentracijo ljudi v eni stolpnici. Kako človek uničuje svoje biološko okolje, ga onesnažuje in ruši ekološko ravnovesje, nazorno pripovedujejo exlibrisi, prikazujoči borbo rastlinja za ohranitev, žilavost drevja, da si obdrži svoj življenjski prostor pod soncem, pa rastlinski plodovi (MAKI) kot simbol nadaljevanja življenja.

Avtorjeva simbolika doseže višek v ponazarjanju HREPENE-NJA, bodisi v obliki želje po ljubezni, toploti, potrebi človeka po sočloveku (ženska vzdiguje roke proti soncu) bodisi v obliki hotenja po drugačni, boljši člov. družbi, tesnejši, urejeni organizaciji človeške družbe na osnovi

humanega posebljenja. (Ljudje se s svojimi dolgimi rokami stegujejo k soncu, nebu, k letu jate lastovk).

Morda je takšno sprejemanje življenja preveč rahločutno, ne-realno, morda celo naivno, morda pušča v avtorju ali v razlagalcu exlibrisov nepravilno, pregloboko in prezastrašujoče raze, nekaj pa je, kar zeva kot resničnost in se ne da zanikati: V današnjem svetu sredi množične potrošniške miselnosti, prozaičnosti, racionalnosti, mrzlične delovne psihoze, se človek mora (če hoče ta ostati in se razvijati kot osebnost in kot element človeške družbe) vračati k navidezno nepomembnim stvarim — čustvu, naravi, k človeku, k sebi in k tebi, kot je dejal Hess.

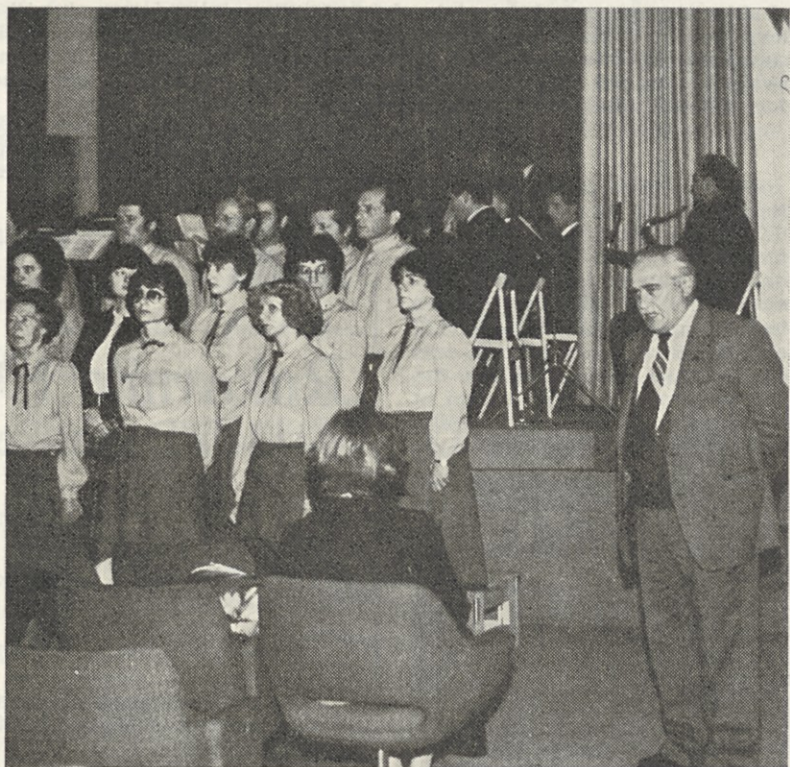
Manca

Pogled v dvorano kulturnega doma Vevče med proslavo v počastitev dneva republike niti ni bil prazen

Na proslavi našega največjega praznika sta sodelovala Mešani pevski zbor Vevče in Papirniški pihalni orkester Vevče

govornik je bil generalmajor Franc Sotlar,

program pa je popestrila recitatorka Alenka Mrhar

Petrova šesta razstava

Ob otvoritvi nove zgradbe Tiskarne Ljubljana in v počastitev dneva republike je v avli te nove zgradbe na Tržaški 42 razstavljal svoja dela naš sodelavec — slikar samorastnik — PETER SELAN. Od leta 1980 dalje je to bila že njegova šesta razstava, katere pokrovitelj je bila Tiskarna Ljubljana.

Petrova likovna dela, ki so izpovedana v tehniki akvarela in gvaša, vedno naletijo na velik odmev. Za izredne uspehe na likovnem področju mu čestitamo in prišepnemo, da smo Vevčani ponosni nanj in želimo, da bi »to ljudstvo še živelo!«

Vida B.

Zahvala, da smo si Vevčani lahko ogledali razstavo exlibrisov poljskega umetnika Jozwika Zbigniew, gre nedvomno našemu sodelavcu Petru Selanu (levo prof. Jaro Dolar, desno lastnik zbirke Rajko Pavlovec)

Akademski slikar — svobodni umetnik — Leon Koporc v razgovoru z Janezom Kamškom

Kot že velikokrat je tudi to razstavo čuval naš upokojenec Feliks Vidgar

Z otvoritve razstave; otvoritveni govor je imel predsednik društva EXLIBRIS SLOVENIAE prof. Jaro Dolar (desno)

Prof. Jaro Dolar — direktor NUK v pokoju — predsednik društva Exlibris Sloveniae:

»Vsaka otvoritev takšne razstave me na novo vznemirja, saj je to vedno nov dosežek družbe, ki je odgovorna za to, kako teče naše življenje! Umetnost grafike prihaja vedno bolj do veljave, ker se obrača na več ljudi in je po svoji tematiki bližja ljudem, kot kakšna druga umetnost; bližja je razumevanju.

Zbigniew Jozwik je na področju te majhne, drobne grafike ne samo evropski, ampak svetovni mojster. In prav ta drobna grafika pove včasih neskončno mnogo — o človeku, o njegovem odnosu do umetnosti in odnosu do knjige, kateri je droben listič z grafiko — exlibris — namenjen. Človek, ki z exlibrisom olepša knjigo, ima knjigo rad.

Ko odpiramo to razstavo tu na Vevčah, imam še posebno veselje, saj sem prepričan, da

bo v tem okolju služila tistemu namenu, za katerega je ta umetnost, to je širokim množicam. Vem, da bo tu pri vas ta mala umetnost sprejeta s toplim, odprtim srcem tudi pri najpreprostejšem delavcu. In tako mu bo njegova vsakdanjost lepša, prijetnejša in tudi temu služi umetnost. Želim, da bi tisti, ki si bodo razstavo ogledali, ob njej uživali.

Društvo EXLIBRIS SLOVENIAE je drugič tokrat med Vevčani in želim si, da to ne bi bilo zadnjikrat in da bi ta razstava bila ena izmed kulturnih prireditev, ki so približane čim širšemu sloju ljudi, ki nudijo delavcu nekaj trenutkov tistega, kar vse umetnost daje.

Kot izraz hvaležnosti je tov. Dolar prisotnim na otvoritvi razstave podelil značke Društva EXLIBRIS SLOVENIAE.

veta tapete vevče

Rajko Pavlovec — razstavljeni dela so iz njegove zbirke exlibrisov. Te drobne grafike prav živijo v njegovem srcu; zbiranje le-teh mu je v poseben užitek, če pa lahko del svoje zbirke predstavi tudi javnosti, je njegovo veselje seveda dvojno.

Častna predstavnik društva tov. Dogram Novaček iz Kranja ima zbranih 80.000 exlibrisov iz svetovnih zbirk!

Poslovili so se

1. decembra je sedem naših dolgo — dolgo letnih sodelavcev odšlo v pokoj: Betka Lukec, Zora Strgar, Albinca Potočnik, Marija Šubelj, Rozalija Bratun, Slavko Skubic in Terezija Likar.

Z delom v tovarni so vsi pričeli takoj po vojni in ves čas ostali zvesti papirnici.

»Najtežje obdobje dela v tovarni je bilo tedaj, ko sem ob majhnih otrocih celih 17 let delala v satinaži na tri izmene,« je povedala vedno nasmejana Betka. Njena malica — od doma seveda — je takrat bila poleti paradiznik, pozimi pa zelje; da od tega dolgo živiš, je njeno mnenje. Ko po dvaintridesetih letih in pol zapušča tovarno, se ji kar stoži.

rabiš sedaj več časa, da spoznaš ljudi, njihove karakterje, odnos do dela, navade. Včasih smo se že od daleč vsi poznali in točno vedeli za misli drug drugega, saj smo bili sami domačini. Danes pa je to vse že precej pomešano in nas — pravih domačinov — je vedno manj.

Terezija Likar je od leta 1956, ko je prišla v tovarno, opravljala obračun norm in to res vestno in natančno.

Vsi naši novi upokojevalci sploh niso imeli še občutka, da so res prestopili v novo življenjsko obdobje, pač pa se jim je zdelo, kot da gredo na dopust. In kot vsi upokojevalci bodo tudi oni silno zaposleni vsak s svojimi hobiji —

Rozka bo komaj imela kaj časa za svojih sedem vnukov — tako, da bodo dopust resnično pogrešali. Pa sodelavce v tovarni tudi, saj so bili odnosi med njimi vedno dobri, tovariški. Mi pa se jih bomo spominjali kot dobrih, zvestih delavcev, ki so v povojnem razvoju tovarne prispevali velik delež s svojim delom, v želji, da ne bi pretrgali vseh kontaktov z delovno organizacijo, da bi se skupaj z nami veselili naših uspehov in z nami vred skušali po svojih močeh pomagati premostiti morebitne težave. Seveda pa jim želimo predvsem zdravja in zadovoljstva v domačem krogu.

V. B.

»Lahko ste ponosni, da ste tako dolgo delali v delovni organizaciji, ki je v povojnem obdobju nosila levji delež v razvoju papirništva in ki je pomembna ne samo v občinskem merilu, pač pa v vsem jugoslovanskem prostoru in se bo nedvomno še naprej razvijala. V imenu vevških papirničarjev se vam zahvaljujem za vaš dolgoletni delovni prispevek,« je novim upokojevalcem dejal direktor Stane Ermenc. Ja, njihovo minulo delo je bilo kar dolgo in predvsem stalno, bolj kot vodstvo tovarne, saj so »preživeli« kar sedem direktorjev!

»Pred petintridesetimi leti, ko sem prišla v tovarno,« pripoveduje Zora Strgarjeva, »je bilo treba poprijeti za vsako delo in na misel nam ni prišlo, da se česa ne bi lotili. Med drugim smo tudi krompir za menzo okopavali, okna pomivali, pa v brigade smo šli...« Sicer pa je Zora ves čas bila delavka v papirni dvorani in njene roke so premetale veliko ton papirja.

Tudi Albinca je v glavnem delala v papirni dvorani. Danes kar ne more verjeti, da je po petintridesetih letih res dočakala pokojnino.

Marija Šubelj se je po 33 letih svojega dela v tovarni upokojila po možu. Tudi njena pot se je v skupnem delovnem mozaiku vila v mnogih vijugah, od dela pri zidarjih, v brusilnicah, pri malih kolodrobih, ves čas na tri ali štiri izmene. Bila je ena izmed zadnjih delavk, ki so prenehale z nočnim šifrom. Ko je bil dograjen premaz, je šla delat k rezalnemu stroju v dodelavi premaza. O, ko bi ji hrbtnica dala, bi še marsikaj lahko naredila!

Danes si je kar težko zamisliti, da je bila Rozka »aufpasar« pri papirnem stroju. Tudi njo je pot vodila širom tovarne — v menzo, v papirno dvorano in v brusilnico, kjer je delala 13 let od skupnih 26 v papirnici. »Ja, včasih smo bile ženske pri strojih čisto enakovredni del strojne posadke je Rozkina ugotovitev.

Slavkovo delovno mesto je sicer ves čas od 1947. leta dalje bilo v satinaži, pa vendar pravi, da je bilo njegovo delovišče kar vsa tovarna. Kot mojster v satinaži nikoli ni imel problemov s sodelavci, »le včasih je bilo pa vendarle lažje delati, kot danes, ker

DE

Rokovnik 1982 v izdaji Delavske enotnosti

V Rokovniku — priročniku, namenjenemu vsem aktivnim družbenopolitičnim delavcem, so objavljene aktualne teme:

- Kaj je Zveza sindikatov Jugoslavije, avtorja Mirka Mečave,
- Oblikovanje in družbeno usmerjanje politike pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka, avtorja Martina Mlinarja,
- Samoupravno obveščanje, avtorja Boštjana Pirca.

Še posebnost: VSAK NAROČNIK ROKOVNIKA BO V JANUARJU BREZPLAČNO DOBIL ŠE GRADIVO O URESNIČEVANJU USMERITVE RAZPOREJANJA DOHODKA ZA LETO 1982!

V navedenih temah avtorji obravnavajo področja dohodka, informiranja ter vlogo in naloge sindikatov, to so področja, ki zadevajo vsakega delovnega človeka, aktivnega člana poslovnih in samoupravnih organov pa še posebej.

Poleg vsebinskega dela je vredno spomniti še na pregled pomembnih datumov v razvoju naše samoupravne socialistične Jugoslavije ter na beležni del rokovnika, ki vsebuje: telefonski imenik, koledarček 1982, beležko, dnevni koledar in 192 strani obsežni črtani del za zapiske skozi vse leto.

Rokovnik 1982 je oproščen temeljnega davka na promet proizvodov, zato se lahko plača iz sredstev za izobraževanje.

Cena rokovnika je 170 din.

Smučarski sejem na Vevčah

V avli kulturnega doma na Vevčah je 8. decembra komisija za šport Papirnice Vevče organizirala smučarski sejem. Udeležba je bila dokaj skromna, toda kljub temu je bilo sklenjenih nekaj kupčij v obojestransko zadovoljstvo. Pohvalna akcija, ki bi lahko postala tradicijska, toda kot pri drugih tudi pri tej ugotavljamo, da je bila obveščena krajanov o samem sejmu premajhna

A. Kolenc

V decembru smo popravili nepravilno položen asfalt ob novi vratarnici. Kljub temu, da smo izvršili reklamacijo takoj po usposobitvi vhoda (že pred letom dni), se delo ni opravilo tudi zaradi subjektivnih vzrokov izvajalca del. Vsled tega smo k delu pristopili v lastni režiji, račun pa bomo predložili izvajalcem

S. J.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

za mesec november

Prišli:

Djosić Zoran — pospravljalca izmeta
Vidić Slavko — II. pom. vodje preč. rezal. stroja
Mehić Enver — čistilec lesa
Kepić Mario — delavec v zidarski delavnici
Selan Lojze — pom. zavijača papirja
Jerančić Marko — električar III
Nikolić Lojzka — dovažalka

Wolf Mirko — I. pom. dodelavne- ga stroja
Jovanović Ratko — pomožni delavec
Duranović Mustafa — voznik lesa
Sarkić Edhem — pomožni delavec
Zibert Darko — paznik pap. stroja
Zeko Vinko — razkladalec surovin

Odšli:

Andrić Biserka — pom. kuharja I
Dečman Roman — I. pom. pap. stroja
Stanojević Jovan — voznik viličar- ja
Novak Anton — vodja kadrovske službe — upokojen
Luznar Silvo — paznik pap. stroja
Jablanović Stojan — II. pom. pap. stroja
Rizvić Hasib — pospravljalca izmeta
Skušek Lojze — pospravljalca izmeta
Gorinjac Irfan — razkladalec surovin

Poročili so se:

Zabukovec Marta z Novak Stanislavom
Mlakar Jože z Dremelj Alojzijo

ČESTITAMO!

Rodili so se:

Mujkić Enverju hči Arijana
Osmanagić Avdu hči Selma
Tojić Peru hči Milica

ČESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Glavni in odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Razdevšek Jožica, Zajec Ignac, Marolt Jože, Fras Franc, Razdevšek Silvo, Bogovič Ivo, Grad Andrej — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, CGP Delo, TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tisk tiskarna Tone Tomšič, Ljubljana — Naslov uredništva: Papirnica Vevče, Vevška cesta 52, 61260 Ljubljana-Polje. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Novoletne prireditve za naše malčke

DEDEK MRAZ bo, kot je že običaj, tudi letos pred iztekom leta organiziral v Kulturnem domu Vevče novoletne prireditve za naše otroke.

V soboto, 26. decembra bo ob 15. uri lutkovna predstava

V nedeljo, 27. decembra ob 15. uri igrice za otroke

V ponedeljek, 28. decembra ob 16. uri igrice — KRALJEVI SMETANOVI KOLAČKI

Otroci, pridite na te predstave, ki so namenjene vam vsem brezplačno, da se boste povесelili in srečni pričakali dobrega, starega dedka,

DEDKA MRAZA!

Astrologija in prvi horoskop

Astrologija je nauk o vplivu zvezd na dogajanja na zemlji, posebno poizkus, iz stanja zvezd tolmačiti usodo in bistvo človeka. Podlaga za tako ravnanje je prepričanje, da vladajo med zvezdami in človekom odnosi, ki jih lahko razpoznamo. Po opazovanju nebesnih pojavov, konstelacijah stanja in astronomskih preračunavanjih je astrologija trdno povezana z astronomijo in matematiko.

Dežela izvora astrologije je Mezopotamija. V zvezi z verskimi čaščenji zvezd so se svečeniki v Asiriji, Babiloniji in drugod pečali z astrologijo in poizkušali ugotoviti voljo bogov iz položaja planetov, sončnega in luninega mrka in drugih nebesnih pojavov. Prerokbe so se običajno na-

našale na javne dogodke, kot so: vojna, mir, upori, menjava prestolov, kakor tudi na dogodke v naravi — suša, povodenj, kuga, lakota. Šele v poznejšem časovnem razdobju se je astrologija lotila osebnih napovedi posameznih človeških usod. Tako izvira prvi osebni horoskop iz leta 409 pred našim štetjem. Najvažnejši vir našega spoznavanja babilonske astrologije je klinopis iz arhiva asirskega kralja Asurbanipala (688—631). V babilonski astrologiji igrajo posebno vlogo sonce, luna in pet planetov, kakor tudi sončni in lunin mrk. Tudi atmosferske spremembe: oblaki, veter in vreme sploh so bili važni pojavi za napovedi in prerokovanja. Znamenja živalskega kroga, katerih imena so še danes v uporabi, so babilonskega izvora. Iz Mezopotamije se je astrologija razširila v Perzijo in Indijo, kakor tudi v Grčijo, Izrael in Egipt. In v Egiptu najdemo le malo dokazov iz starejših časov, ki naj bi pričali na astrološke prerokbe,

pač pa so Egipčani že zgodaj častili sonce, zvezdo Sirius in Sathis, katere pojav na nebu je oznanjal bibavico reke Nila.

V stari Grčiji so astrologijo v večjem obsegu poznali šele v 5. stoletju pred n. št. Od tu se je širila v rimski imperij. Zvezde in božanstva so smatrali za ozko povezane. Filozof Platon jih je celo smatral za prave bogove. Babilonski filozofi so okoli leta 270 pred n. št. ustanovili v Grčiji celo astrološko šolo. Njen vpliv je segal tudi v Egipt, kjer so delovali številni astrologi. Tu je tudi nastalo astrološko delo, ki v veliki večini vsebuje pravila za postavitev rojstnega horoskopa, tj. vpliva planetov na trajanje življenja, na usodna leta, ki prognozira obdobja zdravja in bolezn. To delo je bilo podlaga za poznejše čase astrologiji in imelo velik vpliv, ki se je obdržal do današnjih časov pri pisanju horoskopov in »napovedovanja bodočnosti«.

S. R.

Nagradna novoletna križanka

Rešitve pošljite do 13. januarja 1982 v oddelek za informiranje. Izžrebali bomo šest pravilno rešenih križank in reševalce nagradili:

1. nagrada	200 din
2. nagradi po	120 din
3. nagrade po	80 din

Prijetno zabavo, veliko užitek in sreče vam želimo!

O pridobivanju in predelavi kovin

(Nadaljevanje z 8. strani)

lagali s kovaškimi kleščami. To pomeni, da so morali kovino med delom vedno znova segrevati, ker je pod kleparskimi udarci postala trda in krhka. S segrevanjem je postala spet elastična.

Večje reliefe so sestavili na leseni podlagi iz manjših tanjenih delov. Posebni način tanjenja je tako imenovana »Reponsoe« tehnika. Pri tem so predmet tanjili od znotraj navzven in to iz enega dela kovinske pločevine. Ornamente so utisnili s posebno vrsto žigov. Hvala gre odlični spajkalni tehniki, s pomočjo katere so sumerijski zlatarji izdelovali tudi najfinejše filigrane. Na gladke površine različnih bodal so lahko naspajkali lepo oblikovane zlate žice ali vzbokline iz zlate pločevine. Zmogli so tudi že zunanjo granulacijo, tj. nanos zelo majhnih zlatih kroglic v obliki vzorca.

Odkritje bakrenih zlitin (svinec, srebro, predvsem pa kositer) so odprli široko pot uporabi kovin.

(se nadaljuje)
S. R.

Pot življenja, po kateri komaj si stopila
in ki že te s čudežno močjo je k sebi pritegnila,
naj žarki pomladnega sveta iskrijo se z vej;
naj tvoj korak bo odločen in smel,
da nikoli silen vihar po nji ne bi vel;
samo blagglasni zvonovi naj stojijo ti ob strani,
ki vsi s toplino človeško naj bodo obdani,
ki njihov glas naj spremlja te ves čas,
povsod po kratki tej poti življenjskih oaz.

Manca

Preberite

Najbolj gledani so striptizi v delovnih organizacijah. Nekateri vznemirljivo odlagajo odgovornost za odgovornostjo.

*

Smrt je edina stvar na svetu, ki ji v uradu ne morejo reči: »Pridi jutri!«

*

Ce ljubiš življenje, ne izgublaj časa, zakaj čas je življenje.

Benjamin Franklin

*

Zbiraj drobtine sreče, da bo iz njih nastal hleb zadovoljstva.

M. C.

V fotografski objektiv smo ujeli sedanjega predsednika sindikata vevške papirnice Marjana Kopeckyja in enega njegovih predhodnikov Franca Ambroža. (Rudi je zadaj le za kontrolo!)

